GAZETA KRAKOWSKA

Nro 81.

Z KRAKOWA DNIA 8 PAZDZIERNIKA 1817 Roku WE SZRODĘ.

Towarzystwo Dobroczynności M. W. Krakowa i iego Okręgu.

Choyny Dar Nayiaśnieyszego Cesarza Austryi, Protektora Miasta tego, na Ręce JEGO Pełnomocnego Kommissarza JWgo Hr. Sweerts-Spork, w summie Tysiąca Ryńskich czyli Złp. czterech tysięcy dwieście, podług kursu tuteyszego, monetą Konwencyyną na wsparcie ubogich pod Opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiących nayłaskawiey przesłany, przeiął głębokim Uwielbieniem i nayżywszą Wdzięcznością, nie tylko Członki tego Instytutu, zbliżonego znacznie przez tak dzielną pomoc do zamierzonego Celu, ale w skutek niniejszego ogłoszenia stanie się nową pobudką Mieszkańców tego Wolnego Kraiu, do Czci należney Miłościwemu temu Monarsze.

Nad to, pragnie Towarzystwo Dobroczynności mieć uczestnikami swych przyiemnych Uczuciów i Uniesień dla tego wspaniałego Dobroczyńcy, tych wszystkich, którzy w każdym wieku i kraiu, w każdey chwili i przygodzie, zwykli sprzyiać Ludzkości, i cieszyć się z iey powodzenia.

Ofiara Monarchy, który z Wysokości Maiestatu spoyrzał na nieszczęśliwe, choć odległe Sieroty Losu, należy do tych miłych Epok Towarzystwa Dobroczynności, które Potomność z rozkoszą, w Rocznikach Instytutu znaydzie, a opatrzeni, nie przestaną wzywać Niebios o nayszczęśliwsze Panowanie Oyca Ludów, Opiece i Troskliwości, granic nie zakreślaiącego.

W Krakowie d. 6 Października 1817.

J. Wasserab, Vice Pres: T. D.

Z Warszawy d. 30 Września.

Rocznica Koronacyi Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy i Nayiaśnieyszey Jego Małżonki, obchodzona była w tey stolicy dnia 27 b. m. iak nayuroczyściey, przez nabożeństwo i *Te Deum* w kościołach i przez powinszowania składane Jego Cesarz. Mci W. Xięciu Konstantemu. Wieczorem dane było na teatrze narodowym bezpłatne widowisko, i całe oświecone miasto.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.
NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Maiąc sobie przedstawionem, iż przepisy procedury sądowey, w tem co się dotycze spraw possessoryynych, pod uznanie Sądu Pokoiu podpadziących, nie iednostaynie są wykonanemi, i znalazłszy potrzebę obiaśnienia tychże przepisów, pragnąc oraz w sprawach tego rodzaiu urządzić obronę własności publicznych, dla zasłonienia ich od wszelkiego uszczerbku, po wysłuchaniu zdań ogólnego zgromadzenia Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy:

TYTUŁ I.

O Sprawach Possessoryynych.

Art. 1. Sąd Pokoiu iest w tym względzie sądem właściwym w następuiących sprawach:

a) O usunięcie znaków granicznych.

b) O przywłaszczenie gruntu, drzew, płotów, rowów, lub innych zagród.

c) O zamiary dążące do zmienienia biegu wody.

d) We wszelkich innych possessoryynych sprawach.

Art. 2. Z powodu czynów w poprzedzaiącym artykule ad *a. b. c.* wymienionych, w ten czas tylko może bydź sprawa w Sądzie Pokoiu, gdy rzeczone czyny w ciągu ostatniego roku dokonanemi zostały.

Art. 3. Żadna skarga possessoryyna nie będzie przyiętą, ieżeli z upłynieniem roku, w którym się zdarzyło naruszenie possessyi, nie została zaniesioną przez tych, co znaydowali się przynaymniey od roku w possessyi, sami lub przez osoby do siebie należące.

Pod wyrazem Possessyia rozumie się possessyia iawna, spokoyna i niepolegaiąca na tytule, tak zwanym *praecario*, to iest wynikaiącym z dozwolenia czasowego lub odwołalnym w każdym czasie.

Art. 4. Nie należą więc do Sądu Pokoiu:

a) Wszelkie skargi i czyny possessoryyne zdarzone dawniey niż w ciągu ostatniego roku, oraz skargi zaniesione poźniey niż w ciągu roku, w którym się zdarzyło naruszenie.

b) Wszelkie skargi zaniesione przez osoby, które przynaymniey od roku nie znaydowały się w possessyi powyżey artykułem 3cim opisaney.

c) Wszelkie skargi o possessyią sporną nieruchomości, gdzie do posiadania tak iedna iako i druga strona wdzierała się, i gdzie tem samem possessyia przyznaną bydź nie może ani iedney ani drugiey stronie, lecz w myśl artykułów 1961, 1961, 1963 Kodexu, sądownie pod dozor oddaną bydź powinna.

Art. 5. Gdyby powód w prośbie wystawił sprawę, iako podchodzącą pod uznanie Sądu Pokoiu, a w ciągu iey pertraktacyi wykazało się, iż ona nie podpada pod rodzay takowych spraw, na owczas Sąd Pokoiu wyrokiem odeśle takową sprawę do właściwego Sądu i do właściwey drogi.

Art. 6. Appellacyia od Wyroku Sądu Pokoiu dozwoloną iest przed upłynieniem naydaley trzech miesięcy, od daty wręczenia wyroku stronie chcącey odwołać się do appellacyi. Gdyby iednak wartość przedmiotu nie przenosiła złotych polskich ośmdziesiąt, odwołanie się dalsze nie ma mieysca.

Art. 7. Odwołanie się do appellacyi

wstrzymuie exekucyią wyroku, iednakże wyrok Sądu Pokoiu może bydź wykonanym pomimo appellacyi i bez obowiązku złożenia kaucyi, skoro wartość spornego przedmiotu nie przenosi czterysta ośmdziesiąt złotych polskich. W innych przypadkach może Sąd (gdy tego nieodzowną uzna potrzebę) nakazać exekucyią wyroku tymczasowo, lecz z obowiązkiem złożenia urzędowey kaucyi, któraby wartości spornego przedmiotu odpowiadała i dostatecznie zapewnioną była.

TYTUŁ II.

O obronie własności publiczney w Sprawach Possessoryynych.

Art. 8. Każdy dzierzawca lub pod iakimkolwiek bądź tytułem ciągnący czasowy użytek z własności publiczney, odpowiedzialnym iest za taki stan posiadania, w iakim mu/taż własność oddaną została; nie będzie mógł żądać wynagrodzenia za użytki, których pozbawionym został przez dopuszczenie obcey possessyi, i owszem obowiązanym iest wynagrodzić straty, któreby z zaniedbania iego w tey mierze dla własności publiczney wyniknęły.

Art. 9. Co się dotycze lasów Narodowych lub innych własności publicznych, które nie są oddane do użytkowania partykularnym osobom, lecz znaydują się pod dozorem lub zarządem officyalistów, ci równie odpowiedzialnemi są za taki stan possessyi, w iakim też własności im pod dozor lub zarząd oddanemi zostały, i wynagrodzić powinni straty z dopuszczenia obcey possessyi wynikaiące.

Art. 10. W przypadku zmowy lub innych podstępnych czynów zmierzaiących na uszkodzenie własności publicznych, rozciągniętą będzie przeciw winnym cała surowość praw karzących.

Art. 11. Przez wzgląd na zawarowaną w artykule 8 i 9 odpowiedzialność osób z własności publiczney użytkniących i officyalistów; maiąc oraz na uwadze, że obrona i popieranie spraw possessoryynych nie polega na wiadomościach prawnych, ale raczey na prostem tylko wykryciu stanu possessyi i faktów, że Prokuratorya Jeneralna nie ma ustanowionych obrońców swoich przy Sądach Pokoiu, i że podobne sprawy wymagaią spiesznego załatwienia; powierzamy odtąd obronę i popieranie tychże spraw (czyli one z powództwa czyli z zapozwania toczyć się będą) mieyscowym Naddzierżawcom lub użytkuiącym, oraz bliższym mieysca Urzędnikom pod następuiącemi zupełną w razie uchybienia nieważność za sobą pociągaiącemi warunkami:

a) Włościanie na gruntach Rządowych osiedli nie mogą w sprawach possessoryynych o też grunta bydź pozywanemi, iak tylko łącznie z urzędem w osobach Prezesa Kommissyi Woiewódzkiey i mieyscowego Naddzierżawcy.

b) Żaden niższy officyalista mieyscowy, ani leśny, ani ekonomiczny, nie może bydź pozywanym, iak tylko łącznie z urzędem w osobie Prezesa Kommissyi Woiewódzkiey, tudzież bądź Nadleśnego mieyscowego (gdy spor tycze się lasów) bądź *respective* Naddzierżawcy (gdzie spor tycze się innych własności.)

c) W powództwie ze strony własności Rządowych zapozwy naprzeciw stronom prywatnym wydawane będą przez tychże samych, którzy podług poprzedzaiących *ad a, b.* przepisów ze strony prywatnych zapozywanemi bydź maią.

d) Wywody indagacyyne odbywanemi bydź maią w obecności stron do spra-

wy wchodzących i podług przepisów części 1szey księgi 2giey Kodexu postępowania wskazanych. Oprocz tego podpisanemi bydź maią przez wszystkie stawaiące strony. Gdyby zaś która pisać nie umiała, tedy wzmianka o tem uczyniona będzie.

e) Obostrza się wykonanie przepisu w § 26 pod literą g. Dekretu Królewskiego dnia 7 Lutego 1809 r. umieszczonego, podług którego strona prywatna na dni 30 przed wydaniem zapozwu Kommissyi Woiewódzkiey przestać powinna, iako mieysce byłey Rady Prefekturalney zastępuiącey, uwiadomienie o wytoczyć się mianey sprawie.

Art. 12. W przypadkach popełnionego zaniedbania innych zwyczaynych środków prawnych, zastrzega się dla własności publicznych restytucyią Kodexem postępowania przewidziana, którą rozciągamy ieszcze wyraźnie i do przypadku, gdyby się okazało, iż uchybiono któremukolwiek z przepisów w poprzedzaiącym artykule 11 wskazanych.

Art. 13. Obowiązkiem iest Prezesa Kommissyi Woiewódzkiey każdy pozew przeciw sobie lub z strony swoiey wydany, i każdy zapadły wyrok przesłać niezwłocznie Kommissyi Rządowey właściwey i Prokuratoryi Jeneralney wrąz z uwagami lub obiaśnieniami, iakie za potrzebne osądzi. Toż samo uczynić natychmiast powinien każdy Nadleśny i Nadzierżawca, skoro tylko zapozwy wyda, lub zapozwanym zostanie, albo skoro odbierze wręczony sobie wyrok.

Art. 14. Gdyby Prokuratoryią Jeneralna znaydowała się w potrzebie żądania restytucyi z powodów artykułem 481 Kodexu postępowania przewidzianych, lub z tych, które w artykułach 11 i 12 ninieyszego postanowienia wyraźnie są zastrzeżonemi, tedy powinna prawne w tey mierze kroki rozpocząć w ciągu ośmiu miesięcy od daty wręczenia Prezesowi Kommissyi Woiewódzkiey, lub *respetive* Nadleśnemu wyroku, przeciw któremu iuż żaden inny zwyczayny środek nie pozostaie.

Art. 15. Podobnež prawo żądania restytucyi z powodów artykułem 481 Kodexu postępowania przewidzianych, zastrzegamy dla Prokuratoryi Jeneralney co do wszelkich possessoryynych spraw, które od czasu zaprowadzenia Kodexu Cywilnego (to iest od 1 Maia 1808 w dawnieyszych Woiewództwach, a od 15 Sierpnia 1810 r. w Woiewództwach poźniey do Xięztwa Warszawskiego wcielonych) rozsądzonemi iuż zostały; albo ieszcze dotąd toczą się, wolność iednak użycia tego prawa, służyć będzie tylko do dnia 1 Stycznia 1819 r.

Art. 16. Ograniczenia w poprzedzaiących dwóch artykułach 14 i 15 co do czasu użycia prawa restytucyi zawarowane, nie ściągaią się iak tylko do przypadku, gdzie restytucyia żądaną bydź może z powodów artykułem 481 Kodexu postępowania i artykułem 11 i 12 ninieyszego postanowienia przewidzianych.

Art. 17. Rozporządzenia dodatkowe w Tytule II. ninieyszego postanowienia dla zasłony własności publicznych umieszczone, ściągaią się iedynie do tych processów possessoryynych, w których stosownie do artykułu 12 (w związku z artykułem 7) postanowienia Królewskiego d. 29 Września (11 Października) r. z. Prokuratoryia Jeneralna obowiązaną iest dawać pewną obronę i assystencyią.

Art. 18. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw umieszczone bydź ma, Kommissyiom Rządowym, w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 18 Września 1817.

(Pod.) *Zaiączek.*

Minister Sprawiedliwości. *Sobolewski.*

Radca Sekr: Stanu Jenerał Brygady

(podp.) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem.

Radca Sekr: Stanu, Jen. brygady

(pod.) *Kossecki.*

Z Petersburga d. 4 Września. d. k.

Dnia 29 z. m. NN. Cesarzowe Elżbieta i Maryja, w towarzystwie W. Xięcia Mikołaia i Królewica Jmci Xiążęcia Pruskiego Wilhelma, przybyły z letniey rezydencyi do stolicy. Nazaiutrz w dzień uroczystości Imienia N. Cesarza Jmci i orderu S. Alexandra Newskiego, NN. Cesarzowe po odebraniu powinszowań od wielkich Urzędników dworu, wyższych officerów gwardyi i woyska, Kawalerów orderu i ciała dyplomatycznego, udały się z świetnym orszakiem do kościoła S. Alexandra Newskiego, gdzie zebrane było wyższe duchowieństwo. Po zakończonem *Te Deum*, NN. Cesarzowe udały się do pałacu Taurychiego, gdzie był wielki obiad u N. Cesarzowey Elżbiety. Wieczorem miasto oświecone było.

W wigiliią Imienia N. Cesarza Jmci, Poseł Francuzki dał wielki obiad, na który zaproszone były osoby nayznakomitsze; spełniano na nim zdrowie N. Pana i N. Rodziny.

Z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyy, &c. &c. &c.

Czyniemy wiadomo wszystkim.

Pokoy istnieiący teraz za błogosławieństwem Naywyższego w Europie, oraz stan niniejszy woyska naszego i floty daie Nam zręczność ogłoszenia znowu naywiernieyszym poddanym naszym, iż nabor rekrutski w całey obszerności Państwa Naszego nie iest potrzebny na rok teraźnieyszy. Co się tycze zwyczaynego ubytku w woyskach i flocie, ten dopełnionionym bydź może za pośrednictwem przepisanego przez Nas zmnieyszenia w bataliionach rezerwowych pułkow pieszych woyska pierwszego. Tym sposobem iuż przez dwa lata ciągle mili i wierni poddani Nasi od poboru rekrutów są wolni. Zyczeniem iest Naszem, aby ciż poddani Nasi niczem nie będąc odrywani od domowych zatrudnień, kosztowali słodyczy pokoiu na łonie rodziny swoiey. — Dan w Carskiem-Siele dnia 25 Sierpnia, roku od narodzenia Chrystusa Pana 1817, a Panowania Naszego siedmnastego.

Alexander.

Członek Rady Państwa, Jenerał piechoty, Xiążę Gorczaków 1, na własną prośbę, uwolniony został, z przyczyny słabości zdrawia, od służby z pensyią dziesięć tysięcy rubli na rok. — Z podobną pensyią uwolniony został od służby dla słabości zdrowia Minister Sprawiedliwości, Rzeczywisty Radca Stanu Troszczyński.

Były Nauczyciel W. Xiążęcia Mikołaia, Radca Stanu Sztorch, mianowany został Rzeczywistym Radcą Stanu.

N. Cesarz przybył d. 25 z. m.. o godzinie 6tey po południu do Gatczyny, a nazaiutrz o 4tey zrana przeieżdżał w pożądanym stanie zdrowia do Porchowa.

Z Londynu d. 19 Września.

Ważnem zdarzeniem w kraiu iest brzemienność Xiężny Karoliny Koburgkiey, corki Xcia Rejenta, które dało iuż powod do naradzeń względem mieysca iey połogu, ponieważ zwyczay wymaga, aby przy urodzeniu następcy tronu znaydowało się 3 pierwszych urzędnikow kraiowych, to iest Arcybiskup Kanterbury, Lord Kanclerz i wielki pieczętarz. Z tey przyczyny miała się Xiężna przenieść do pałacu Królowey, lecz teraz słychać, iż odbędzie połog w wieyskim swoim pałacu Claremont.

Z wielką ciekawością oczekuiemy otworzenia parlamentu, co zapewne w tym roku nie nastąpi, ponieważ wyiaśnione zostaną nasze stosunki z wielu zagranicznemi Mocarstwami, a mianowicie z Hiszpaniią. To tylko pewna, iż dawne układy z tem Mocarstwem względem zniesienia handlu niewolnikami ukończone nakonice zostały.

Zastanowienia rzecz godna, iż bank, izba skarbowa i wschodnio - indyyska kompania razem zniżyły prowizyią od swoich papierow. Bank na wczorayszem zgromadzeniu, postanowił iż dywidenda od akcyi bankowych roku zeszłego wynosi 5 od 100.

N. Król Pruski podziękował w uprzeymem liście towarzystwu Waterloo w Londynie za wsparcie 210,000 talarami ranionych woyskowych Pruskich i wdowy poległych żołnierzy.

Gazeta Goniec przywodzi wyciąg z kazania Doktora, Haggit, w którem w Oxford wyłożył systema obalaczow, którzy nazywaią się reformaterami kraiowemi.

Pierścień Królowey Maryi Szkockiey, na którym wyryte są herby Anglii, Szkocyi i Irlandyi, i który przy skazaniu iey na śmierć służył na dowod iey pretensyi do tronu Angielskiego, znaydował się w ręku P. Blachford, który umarł lordem Admiralicyi. Historyia tego pierścienia iest zastanowienia godna. Dostał on się po Maryi iey wnukowi, Karolowi I. który na rusztowaniu dał go Arcybiskupowi Juxon dla swoiego syna Karola II. Ten wczasie zamieszek, zastawił go w Hollandyi za 300 f. szt. gdzie kupił potem go Gubernator Jale za 320 £. szt. zapewne dla pretendenta. Potem dostał się w ręce Xcia Argyle, a od tego przeszedł do rodziny Blachford, po którego śmierci kupiony został, iak zapewniaią, na licytacyi dla Xcia Rejenta.

W słowniku okrętowym, który w Hiszpanii z druku wyszedł, zrobiono Igo Lorda Admiralicyi Sandwich świętym, ponieważ szereg wysp, którem miał zaszczyt nadać swoie nazwisko, nazwano po Hiszpańsku San Duich (S. Duich.)

W zatoce Massachuset postrzeżono nadzwyczayney wielkości węża, bo miał przeszło 150 stop długości i twardy na głowie grzebyk.

Gazeta Goniec przywodzi z Morning-Chronicle i pisma P. Wilson rozmowę między Bonapartem i kilku Anglikami o Anglii, pod napisem: " Interessuiące udzielenia z wyspy S. Heleny" Wyrażono w tey rozmowie iest, iż Anglii podobną iest do psa, który idzie za węchem i dochodzi zwierza; znaydnie się wszczególnieyszem położeniu; uzyskała wszystko i zni-

szczyła się; dawniey zawierała kupieckie pokoie, teraz zawarła pokoy szlachetny; Fox był iednym Ministrem, który mogł Angliią i Europę zbawić. Talenta bez potęgi przywiodłyby były Angliią do chwały i zaszczytu; ale potęga bez talentu zgubi ią, i t. d.

Jeżeli następuiące podania nie są przesadzone, tedy zasługuią na tem większą strony rządu uwagę, że wybierane są ogromne podatki na utrzymanie ubogich. W królestwie znaydować się ma przeszło 50,000 włoczęgow, którzy pogrążeni w nayWiększey nędzy, przebiegaią miasta i miasteczka, unikaiąc iedynie stolicy dla baczney w niey policyi. Przez Scheffield przeciągnąć miało w przeciągu 2 miesięcy przeszło 2000 tych nieszczęśliwych.

Jeden Jrlandeyk kupił niedawno Historyią Rzymską Gibbona. Chcesz że ią WPan mieć w Rossyia (czerwono) oprawną, zapytał się Xięgarz. W Rossyią? rzecze Jrlandczyk, to wymagałoby wiele czasu. Nie, każ ią WPan, iak teraz robią, w Benostueet oprawić.

Nowoiorskie gazety pod d. 9 Sierpnia donoszą, iż do tamteyszego portu nadeszło 2272 wychodniow Europeyskich, dla osiądzenia w Ameryce północney, pomiędzy któremi 1415 z Anglii, 826 z Niemiec i 31 z Francyi. Nadeszły do Filadelfii z Hollandyi okręt przywiozł ich 473, z których w drodze 50 umarło. Do Halifaxu przybyło od 1 do 18 Lipca 1083 wychodniow z Anglii, Szkocyi i Jrlandyi, z których większa część udała się dla osiądzenia do Ziednoczonych Stanow. — Bono podpułkownik w woysku Francuzkim pod Bonapartem i członek legii honorowey, przybył do Nowegoiorku i udaie się do rokoszańskiego woyska do południowey Ameryki.

Z Paryża d. 19 Września.

D. 16 b. m. stawionemi byli przed J. K. Mcią deputowani od stanu kupieckiego i rzemieslników miasta Paryża, którzy w imieniu tych stanów o przywrocenie kongregacyy i cechów prosili. Podana w tey mierze prożba podpisana była od 34 kupieckich i rzemieślniczych zgromadzeń.

Trzey Papiezcy wysłańcy, którzy przywieźli dla Francuzkich kardynałów znaki kardynalskie, pożegnali Króla d. 16. Nuncyusz Papieżki, Kardynał Zen, nim uda się do Paryża, iedzie w przod do Rzymu dla odebrania instrukcyi. — Rozchodzi się tu znowu pogłoska, iż Król z porady Ministrów, nie zatwierdzi zawartego z Stolicą S. konkordatu.

Oddalił się podsekretarz wydziału woiennego, Wicehrabia Tabarié, i nastąpił na iego mieysce Kawaler Allent.

Eskadra pod sprawą Kapitana Bergeret, przeznaczona do obięcia na rzecz Francyi osady Guiany, i składaiąca się z liniiowego okrętu Hektor, fregaty Flory, korwety Kokiety i 4 pomnieyszych woiennych statków, odpłynęła d. 13 b. m. z Brestu. Płynie na niey Jen. porucznik Carra St. Cyr. mianowany przez Króla gubernatorem Francuzkiey Guiany.

Stosownie do rozporządzenia Królewskiego zapisanych iest w Xięgę skarbu Królewskiego 111,997 pensyy oddalonych z służby, które rocznie 39,218,631 fr. wynoszą, a 6632 innych pensyy, w kwocie 2,705,311 fr.

Zapewniaią, iż podczas obioru deputowanych same tylko gwardyie narodowe na straż będą użyte. — X. Pradt stara się aby był na deputowanego obrany.

Znany oppozycyyny członek parlamentu Angielskiego Brugham ciągle tu bawi.

Sąd prewotalny departamentu Rodanu skazał 4 osoby, które należały do ostatnich w Lyonie zaburzeń, na wygnanie z kraiu.

P. Pievées mowi między innemi w piśmie swoim o posiedzeniach obu izb prawodawczych: "Gwałt Ministrów wielki uczynił postęp w czasie posiedzeń r. 1816. Uledz mu musiały osobista i druku wolność; dwie wielkie swobody, z których narody Europeyskie nigdy się wyzuć nie chcą."

Król wyznaczył starcowi z Calvados nazwiskiem Eudorge, który 65 dzieci i wnucząt liczy, pensyią, która po iego śmierci spadą na iego żonę.

Trwaiące od Utrechtskiego traktatu sprzeczki o granice Guiany w Ameryce między Francyią i Portugaliią, zakończone teraz zupełnie zostały za pośrednictwem Anglii.

Z Madrytu d. 6 Września.

"Z zadziwieniem (wyraża dzisieysza gazeta tuteysza Dworska) czytamy w zagranicznych pismach, iż mężowie, którzy niegdy zasiadali w stanach Kadyxkich, otrzymali znowu polityczne powołanie. Dotąd nie było tu o tem wzmianki."

Wszystkie dotąd udzielone przez Króla łaski z powodu rozwiązania Królowey kończą się na rozdaniu orderów i podobnych znaków; lecz o powszechnem przebaczeniu zupełnie cicho.

Urzędowe doniesienia z osad naszych w południowey Ameryce staią się dla rożnych przeszkod coraz rzadszemi. Kupcy maią iednak z Wekraux świeżey daty listy, (ale nie wymieniaią iakiey) w których donoszą, iż wyprawą Mina zniszczoną została; utraciwszy w różnych potyczkach większą część ludu swoiego, cofnął się z szczątkami ku brzegom. Woyska Królewskiego odniosły oprocz tego nad innemi rokoszańskiemi kupami zwycięztwo i codziennie poddaią im się okolice. W Mexyku obchodzono te szczęśliwe zdarzenia uroczystościami i oświeceniem miastá. —— Względem spraw Peru zachodzi smutna niepewność. Od dawnego czasu niemamy ztamtąd wprost wiadomości o teraźnieyszym stanie rzeczy i przestawać mysiemy na domysłach, które w cale nie są zaspakaiaiącemi.

Król darował Xciu Wellingtonowi piękny obraz ręki Corregio, Chrystusa na górze Oliwney. Józef Bonaparte po bitwie pod Vittoria chciał ten obraz z sobą uwieść, ale mu odbity został.

Z Bruxelli d. 22 Września.

Wydatki kraiu naszego wynosić maią w roku przyszłym 72 mill. Złh. W tym roku wynosiły 73, a w przeszłym 82 mill. Złh.

Król ziedzie d. 3 Paźdz. na mieszkanie do Hagi.

Xże Wellington oczekiwany iest w przyszłym tygodniu w Cambray, zkąd w Grudniu udda się do Paryża.

Rossyyski Jenerał Jermołow, Gubernator Kaukasu, poiechał w poselstwie do Taheran, stolicy Perskiey. Towarzyszy mu wiele Francuzkich officerów, którzy dawniey w Perssyi byli użytemi, a potem od Cesarza Rossyyskiego w służbę przyiętemi zostali. Znakomitszemi z pomiędzy nich są: Jenerał Gardanne, Sekretarz poselstwa Coussian, Podsekretarz Laiard, Tłumacz Jeannini, Lekarz Salvatori, artyleryi i inżynieryi officerowie Lami, Bontems, Verdier, Fabrice, Bianchi, d'Adad, Robert, Marion, Gwidard,

DODATEK DO №ro 81. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 8 PAZDZIERNIKA 1817 Roku WE SZRODĘ.

Z Stambułu d. 25 Sierpnia.

D. 13 b. m. przed zaczęciem Swiąt nadeszła tu przysłana przez Wielkorządcę Romelii i Baszę Belgradzkiego, Maraschli Ali Baszy, głowa znanego Kara Jorgi czyli Czerni [illegible]rzego, co, iak się łatwo domyslić, można dało powod do rozmaitych pogłosek względem śmierci tego woiowniczego i z wielu względow ważnego męża. Naypewnieysza iednak z tych pogłosek zdaie się bydź, że Czerni Jerzy zaiechał do wsi Hassaye niedaleko Semendryi i wysiadł do tamteyszego Popa Voitza, który przyiął go zmyśloną gościnnością. W krótce iednak rzeczony Pop pałaiąc zemstą za dawne okrucieństwa Czernego, i obawiaiąc się nowych z strony iego zamachow, zdradził gościnność, doniosł Baszy Belgradzkiemu o przybyciu Czernego, przesełaiąc mu oraz iego głowę, iako dowod swey wierności i przychylności do wysokiey Porty. Głowa ta nie iest tu iednak podług zwyczaiu na bramie Seraiu na widok publiczny wystawiona.

TEATR W KRAKOWIE

XXXV. *Pensyia Panien, czyli Poseł Turecki; Komedyia w iednym Akcie. Pan Drzymała; Komedyia z Francuzkiego naśladowana w 2 Aktach, wierszem; grane d. 21 Września 1817, w Niedzielę.*

Pensyia Panien, miała za nadto postać pa[illegible]ańską, trudno bowiem sobie wystawić, aby panienki wychowane u Ochmistrzyni w stołecznem mieście, do tego stopnia były gąseczkowate. Sprzeczność ta, obrazi nawet zdrowy rozsądek, kiedy ieszcze dodamy, że one są w doyrzałym wieku, i na wydaniu za mąż.— Słowem, że w całey tey Komedyi nie masz dowcipu, ani smaku; to nam cały świat przyzna.

Pan Drzymała tą razą w krotszym stroiu lepiey się wydał, i dobrze został przyięty. Zyczylibyśmy tylko, aby Artyści do piękney gry w tey sztuce, łączyli niektórzy lepsze umienie ról swoich, a osobliwie o to prosiemy Panny Parys i Bauer starszey.

XXXVI. *Hrabia Homburg, czyli Okropna Zemsta, Traiedyia w 4 Aktach z Niemieckiego P. Cygler; grana d. 23 Września 1817 we Wtorek.*

Z politowaniem przychodzi nam wspomnieć o tey Traiedyi; i dla tego krotko bardzo o niey powiemy, z obawy, aby nas w istocie do łez nie poruszyła, okropna iey niedołężność. Szkoda gładkiego dosyć tłomaczenia; szkoda gry dobrey Aktorow, osobliwie zaś P. Rudkiewicza i Panny Siennickiey, których usiłowania były widoczne; szkoda zamordowanego czasu, szkoda nawet pięknego Tytułu. Zdaie się, że Pan Cygler, coś o Cydzie usłyszeć musiał... podobał sobie zapewne obraz Xymey, i wysztukował Matyldę.... Zarumieniła by się mocno piękna Xymyna, gdyby kiedy na scenie, obok niey, taką parafiankę postawiono.... Sztuki tego rodzaiu, słusznie zarazą morową nazwać można, dla tego życzyćby należało, aby Rzeczpospolita literacka, przeciwko podobnym przychodniom nayściśleyszy kordon rozciągła, pod żadnym pozorem do kraiow swoich, przystępu im nie dawała!

XXXVII. *Odwet, czyli Barbara Zapolska, Komedyia L. A. Dmuszewskiego w 3 Aktach, i Szkoda Wąsów, Komedyo-Opera, w iednym Akcie, przez tegoż napisana; grane dnia 25 Września 1817 we Czwartek.*

Nigdy w lepszym czasie, nie mógł bydź danym Odwet, iak po okropney Zemście. Publiczność powetowała tego wieczora, Wtorkowey Reprezentacyi; liczne oklaski z nayżywszem uniesieniem połączone, rozlegały się po Teatrze.

XXXVIII. *Adalberta, czyli przywrocenie na tron Xcia Brunswickiego, Dramma Rycerska z Niemieckiego Pana Cygler w 5 Aktach; grana dnia 28 Września 1817 w Niedzielę.*

Spełniły się na ostatek życzenia JXów Warszawskich, możemy im albowiem z pewnością donieść, że wyprawione przez nich z Warszawy do domu, czcigodne *Prawo Gościnności*, przeiechało rzeczywiście w dniu 28 Września, roku Pańskiego, Tysiąc osmset siedemnastego, o godzinie w pół do 8mey z wieczora przez miasto nasze. Jak się domyślać potrzeba, w istocie zabrali go z sobą kochankowie iadący extrapocztą, których tu nam przed kilku dniami wystawiono... Biedne to prawo, iak czynią zazwyczay wszyscy wygnańcy, dla bezpieczeństwa osobistego, przybrało tu inne nazwisko. Policyia parterowa poznała go przecież razu.

Nieszczęśliwy ściąga na siebie politowanie, kiedy go Wyroki sądowe potępiaią. Ludzie zdaią się przybierać względem niego postać stronnictwa. Wielużby w istocie winowaycow uszło naysprawiedliwszey kary, gdyby litość miała władzę ułaskawienia? — Widzieliśmy tego przykład na prawie Gościnności. Znaczna część widzów nie mogła się powściągnąć od oklasków.... W czwartym Akcie, kiedy Rycerz Fust de Ambach przy grobie zamordowanego oyca Adalberty poznanym zostaie, iako zaboyca, i zawstydzonym... dał się nam słyszeć głos tryumfuiący z któregoś piętra. " *A... ha!* " co znaczy. " *dobrze mu tak...* " Widziana od kilku dni Landkucza z Austryi, pod Wołem na Stradomiu zatrzymuiąca się, dla zabrania podrożnych; gdy iuż

od poniedziałku zniknęła; cieszemy się zatem pewnością, że zabrawszy z sobą pocieszne *prawo Gościnności*, szczęśliwie zawiozła go do domu.

Grzeszylibyśmy iednak przeciw prawu słuszności, gdybyśmy przemilczeli, o dobrey grze Aktorów. Pan Rudkiewicz, w roli Rycerza Fust de Ambach, wybornie się popisał, równie iak Panna Bauer młodsza, w roli Adalberty; Pan Worowski czasami ieszcze tylko w swóy ton niemiły wpada; winniśmy iednak oddać mu sprawiedliwość, że grę swoią pięknie naprawia. W.

***Dnia** 29 i 30 **Września** 1817.*
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	26	—	25	—	22	15	21	15
— Zyto	22	—	21	15	20	15	19	15
— Jęczmienia	21	—	20	15	19	—	17	15
— Owsa	10	15	10	—	9	15	9	10
— Jagieł	36	—	34	—	33	—	30	—
— Grochu	—	—	—	—	—	—	—	—
— Rzepaku	30	—	28	—	27	—	26	—

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 1 Paźdź.

Czer. Zł. Hollenderski Szeinami Zł.r.
Czer. Zł. Cesarski.
Moneta konwencyyna za 100 . Zł. r. 303

W Krakowie d. 5 Października.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp.	19 gr.	6.
— detto Cesarski . .	— —	18 —	27.
Fryd. Pruskie . . .	— .	34 —	—
Luidor	— .	36 —	—
Złoto frankowy	— .	31 —	10
Szeiny Wiedeńskie za 100	— .	298 —	—
Złoty ryński Szeinami .	— .	1 —	11.

Omyłka Druku. — W Dodatku do przeszłey Gazety, pod artykułem: Don Jouan zamiast: — *szczupliwiey.*, — czytay — *szczęśliwiey.*

DONIESIENIA.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu, w dniu 20 Października r. b. o godzinie 10tey przed południem odbywać się będzie w Biorze Wydziału Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości publiczna licytacyia stosownie do Uchwały Rządzącego Senatu z dnia 11 moa Sierpnia r. b. Nr. 2315 na dostawę dla pociągów Skarbowych owsa korcy $684\frac{12}{32}$ i słomy kłociatey i mierzwey cenarów 826. Maiący chęć zalicytowania tey Entrepryzy, zechcą, się w dniu i mieyscu wyż oznaczonym stawić, opatrzeni w vadium w 10tey części wartości całkowitego Liweruuku odpowiadaiącym. Artykuły te podług ubiegania się licytantów razem lub poiedyncze w Entrepryzę wypuszczone bydź mogą, inne zaś warunki przed rozpoczęciem licytacyi, iako też cena pierwszego wywołania oznaymionemi zostaną. W Krakowie d. 6 Października 1817.

Zarzecki.
Darowski, S. W.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do publiczney wiadomości: iż Trybunał I. Instancyi tegoż kraiu na prozbę Teressy z Zurkiewiczow Bruśnickiey w Krakowie przy ulicy Szpitalney pod liczbą 573 zamieszkałey, żądaiącey ogłoszenia nieprzytomności małżonka iey Floryiana Bruśnickiego więcey od lat czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 15 Września r. b. stosownie do artykułu

216 Kodexu Cywilnego Wyrok polecaiący dochodzenie dalsze nieprzytomności Floryiana Brusnickiego Sądowi Pokoiu Wolnego Miasta Krakowa Okręgu Igo.
W Krakowie dnia 30 Września 1817 roku.

Nilorowicz.
Etgens, Z. S.

Gdy tak tu, iako i w okolicy tuteyszey znayduie się wielu handluiących winem, którzy pod pozorem prawdziwego tuteyszego inne sprzedaią wina i kupuiących co do gatunku zawodzą, przeto uwiadomiam wszystkich życzących sobie prawdziwego tuteyszego wina, a niemaiących z m a tem tuteyszem żadnych związkow, iż podeymuię się kommissyu na dostawienie prawdziwego Edenburgskiego wina i ausbruchu z naylepszych tuteyszych Winnic, po naysłusznieyszey i stosowney do czasu cenie, wczem polecm się potrzebuiącym takowych Win. W Oedenburgu, w niższych Węgrach. d. 27 Września 1817.

Jan Nep. Textor.

Pisarz Trybunału I. inst. W. N. i S. N. M. K. i J. O. podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica Karola Alexandra Udrańskiego, w Gallicyi na teraz mieszkaiącego własna, w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey pod L. 517, między Kamienicami z iedney Joachima Statlera z drugiey strony Józefa Derlego w Gminie IV stoiąca, w którey mieszka na teraz na dole Ur. Andrzey Bielski, na pierwszem piętrze W. Roch Dąbski, i w tyle na Indermachu Józef Sabadas, sprzedana będzie przez publiczną Licytacyią, a to na satysfakcyią resztuiącey summy z prowizyią z kupna i przedarzy teyże Kamienicy Sukcessorom Le-Brun w Krakowie co do nininieyszego Aktu Licytacyi u Ur. Macieia Kossowicza Obywatela Miasta Krakowa pod L. 520 w Gminie IV obrane mieszkanie maiących, należącey się, wraz z kosztami exekutnemi z mocy kontraktu kupna i przedarzy wspomnioney Kamienicy urzędownie przed Pisarzem Aktowym Ur. Floryianem Choynackim z wspomnionemi Sukcessorami LeBrun, a właścicielem teraźnieyszym wspomnioney Kamienicy Ur. Karolem Alexandrem Udrańskim dnia 21 Października 1814 r. sporządzonego pochodzącey. Protokół zaięcia tego Domu z mocy wyżey cytowanego Kontraktu, iako i podwakroc czynionych wezwań uskutecznił Ur. Woyciech Alexander Skórczyński Komornik, co do tey czynności przez JW. Prezesa Sądu Appellacyynego W. M. K. upoważniony, dnia 6 Maia r. b. 1817, którego Kopiie: Iwsza w Wydziale Spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, IIga w Sądzie Pokoiu Okręgu 1go. IIIcia Ur. Alexandrowi Karolowi Udrańskiemu w iego zamieszkaniu w Wolnem Mieście Krakowie przez Woźnego Jacka Pietrzykowskiego doręczone zostały, którą to sprzedarz zaiętey Kamienicy Ur. Maciey Woiewódzki Patron popierać będzie; Po uskutecznieniu formalności Prawem przepisanych Protokół zaięcia tego w Akta Hipoteczne W. M. K. dnia 10 Maia r. b. 1817 Vol. I. w Księgę zaięciów na Karcie 32 pod L. 11, oraz w Kancellaryi Trybunału W. M. K. podobnież w Księgę zaięciów Vol. I. na karcie 85 pod L. 8 dnia 21 Maia r. b. 1817 wpisany. O czem tenże Dłużnik, to iest Ur. Alexander Karol Udrański uwiadomionym został. Do pierwszey publikacyi warunkow wyżey wspomnioney Kamienicy dzień 4 Lipca, do powtórney dzień 18 Lipca, do trzeciey dzień 1 Sierpnia r. b. wyznaczonemi były. Na trzeciey zaś publikacyi termin przez Trybunał do 1wszey Licytacyi przedstanowczey dzień 11 Maca Września b. r. 1817 wyznaczony został, na którym to terminie sprzedarz powyżey wspomnioney Kamienicy na Audyiencyi Trybunału odbyła się, i stosownie do Art. 698 K. P. Ur. Macieiowi Kossowiczowi sprzedarz tę popieraiącemu za summę szacunkową złp. 8000 przysądzoną została. Do stanowczey zaś Licytacyi wyżey wspomnioney Kamienicy, dzień 23 Października r. b. wyznaczony został. O czem wszystkim w ogólności i każdemu w szczególności wiadomo czyni. — W Krakowie d. 17 Września 1817 r.

J. Rogalski, Pisarz.